

[Øllgaard]

erhvervs-, skatte- og landbrugspolitik m. v., ligger til folketingets disposition, og det er i disse forslag, nøglen til genrejsning af dansk landbrug ligger. Nøglen ligger ikke i SFs forslag, tværtimod.

Jeg vil godt anføre, at jeg finder det lige-frem angribeligt, at SF forsøger at udnytte landbrugets nødsituation til at forfølge ideologiske, teoretiske mål. Det er angribeligt, fordi jeg tror, at en hel del landmænd formentlig for tiden vil føle sig fristet til at kvitte deres ejerskab for at gå over i en eller anden lønmodtagsituation. Naturligvis vil en del landmænd føle den fristelse, så byrdefuldt og tilsyneladende udsigtsløst som selvejet kan forekomme at være for tiden. Men den konsekvens, SF her søger at drage af de aktuelle tilstande, er fundamentalt forkert, og det vil efter vores bestemte opfattelse både for den enkelte landmand og for samfundet være en meget dårlig udgang at gennemføre det foreliggende forslag.

Om selve forslaget skal jeg herefter ikke føje meget til, men dog anføre, at såvel forslag som bemærkninger er præget af løse formodninger om, at alle problemer løses, hvis den SF-ideologi, forslaget er udtryk for, bliver realiseret.

Jeg vil endvidere anføre, at højrenteproblemerne først og fremmest er forbundet med husdyrproduktionen, og det er de, fordi omkostningerne ved investeringer i og drift af bygninger, løsøre, besætning m. v. er så voldsomme, som tilfældet er. Men disse hårde kendsgerninger går SF-forslaget let henover.

Må jeg endelig anføre, at landbrugets problemer først og sidst består i, at det danske rente- og omkostningsniveau er højere end rente- og omkostningsniveauet i vores konkurrentlande, og heller ikke det kæmpeproblem anfægter SF-forslaget, tværtimod.

Om beslutningsforslag nr. B 46 skal jeg på vegne af vores ordfører, hr. Henrik Toft, blot i forlængelse af det, jeg allerede har sagt, anføre nogle få betragtninger. Venstre er absolut velvillig over for et betydeligt antal dispensationer til folk, der ønsker at forsøge sig med andelsformen i primærlandbrugsproduktionen, og det er den praksis, vi har nu. Vi mener, at er der folk, som føler lyst og trang til at prøve den form, så for vores skyld gerne i et betragteligt antal, når de pågældende gør forsøget på eget ansvar

og uden at blive væsentligt favoriseret. Men dispensationsadgangen er der jo, og vi ser derfor ingen aktual anledning til at ændre gældende lovgivning.

Jeg vil også godt i denne sammenhæng anføre, at vi da til enhver tid gerne vil drofte ejerformer i dansk landbrug, men vel at mærke ikke i sammenhæng med den aktuelle krise i landbruget, for den har helt andre årsager end ejerformen. Den aktuelle landbrugskrise er en sag for sig, og ejerformerne er en anden sag for sig.

Vi har i venstre stor sympati for spredning af ejendomsretten, og derfor er der nær sammenhæng mellem venstretankegange og andelsbevægelsestankegange, men det betyder ikke automatisk, at andelstanken egner sig på alle tænkelige områder. Jeg tror for mit vedkommende ikke, at den egner sig særlig godt i primærproduktionen, men som sagt, er der nogle, der har lyst at prøve, så er vi med på at give et betragteligt antal dispensationer. Men vi ønsker ikke i venstre at medvirke til at favorisere andelsbrug i primærproduktionen af ideologiske grunde, således som SFs forslag jo lægger op til.

Vi finder i øvrigt ikke, at valget vedrørende dansk landbrug i dag består i et valg mellem forskellige ejerformer. Vi mener, at valget står mellem, om vi vil have et landbrug, et eksportlandbrug, overhovedet eller ej. Hvis vi vil bevare et eksportdygtigt landbrug, så består folketingets opgave i at nedbringe rente- og omkostningsniveauet meget kraftigt. Endelig finder venstre, at selvejerformen som den helt dominerende ejerform på en og samme tid er langt den bedste ejerform i Danmark, og derfor afviser vi såvel SFs beslutningsforslag nr. B 45 som beslutningsforslag nr. B 46.

Grove (KF):

Man har det indtryk, at nu skal landbrugs-krisen bruges til at ødelægge selvejet i dansk landbrug. Nu skal dansk landbrug socialiseres gennem en kollektiv front, og dermed skal vi have indført østlandenes kollektive landbrug med deres ineffektivitet. På lang sigt vil det meget hurtigt føre til, at forbrugerne her i Danmark også skal til at stå i kø efter fødevarer, som man gør i østlandene.

SFs forslag lægger også op til, at de etablerede landmænd, der endnu kan klare sig selv, i solidaritetens navn skal pålægges eks-